

*FLER JOBB
OCH NYA
MÖJLIGHETER*

Vägval 2010

VÄGVALET

VI VILL GÖRA SVERIGE TILL ETT MÖJLIGHETERNAS LAND

Valet 2010 blir ett avgörande vägval: Vilket Sverige ska vi ha? Valet står mellan två helt olika drömmar, helt olika vägar för framtiden.

När ekonomin växer blir det avgörande vägvalet; ska vi använda resurserna till fortsatta skattesänkningar för de mest välbeställda eller för fler jobb och bättre välfärd.

Vi socialdemokrater vill att Sverige ska vara ett möjligheternas land för alla, där var och en – oavsett bakgrund – får chansen att förverkliga sina drömmar. Jämlikhet frigör individen och får ekonomin och samhället att växa. Det är ett välfärdsland där vi väljer att konkurrera med kunskap istället för låga löner. Där jobben blir fler, den sociala rörligheten är hög och alla får chansen att dra sitt strå till stacken. Där vi löser samhällsproblemen och investerar för framtiden tillsammans. För det vinner alla på. Det är Socialdemokraternas väg.

Den andra vägen har nu prövats i fyra år. Där gynnas de rikaste när skatterna sänkts med lånade pengar. Där växer klyftorna och lönerna pressas ner. Resultatet av den politiken är inte jobb. Vår gemensamma ekonomi krymper och personal sägs upp i skola och sjukvård. Företagen har svårt att anställa trots att arbetslösheten är skyhögt, för utbildningsmöjligheterna är för få. Det försämrar konkurrenskraften och höjer räntorna på bostadslånen. Nu behövs en ny färdriktning.

Den 19 september står svenska folket vid skiljevägen. Då ska vägvalet avgöras. Ska färden mot ett kallare Sverige fortsätta i fyra år till, och kommer det att vara värt priset?

Socialdemokraterna väljer jobben. Vi vill att Sverige ska vara ett möjligheternas land.

Det här är vår syn på vad som behöver göras på de fyra områden där vägvalet är som tydligast:

1. FLER JOBB

Vi vill att Sverige ska vara ett konkurrenskraftigt land i full sysselsättning. Vi vill skapa villkor för exportindustrin, tjänstesektorn, småföretagen och välfärden att utvecklas starkt och anställa fler. Vi ska ta vara på de stora möjligheter till utveckling och nya gröna jobb som finns i omställningen till en hållbar utveckling. Människors vilja till arbete är landets viktigaste tillgång. En regering som slösar bort den resursen och låter arbetslösheten växa brister i ansvar för landet. Varje arbetad timme behövs. Med fler jobb så växer landets ekonomi. Vi ska tillbaka till överskott i de offentliga finanserna. Så tryggar vi en bättre välfärd och större möjligheter till ett rikare liv för dig – oavsett om du bor i en storstad eller i landsbygd. Regionalpolitiken ska utvecklas. Arbetslinjen betyder rätt till arbete, plikt att arbeta och möjligheter att

rusta sig för nya jobb. Därför vill vi investera i 100 000 nya jobb, praktik- och utbildningsplatser de närmaste åren.

Socialdemokraterna väljer fler jobb istället för ökade klyftor:

Full sysselsättning är målet för vår ekonomiska politik. Ett delmål är att höja sysselsättningen till 80 procent och krympa långtidsarbetslösheten till en procent. Arbetsmarknad och service måste fungera väl i alla delar av landet. Vi vill bygga bort bostadsbristen, investera i utbildning och forskning, och i en modern välfärd och infrastruktur för att skapa goda tillväxtpotentialer. Skatte-, familje- och näringspolitiken ska gynna arbete och företagande bland kvinnor – inte leda till att kvinnors sysselsättningsgrad sjunker. Fler nyanlända och människor med funktionshinder ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden.

Rivstart för jobb åt unga. Sverige har en ungdomsarbetslöshet bland Europas högsta. 207 000 unga vill inget hellre än att få rycka in. Veldig många av dem är välutbildade. Andra har inte fullständiga betyg från gymnasiet. Samtidigt ropar företagen efter personal med rätt kompetens och stora pensionsavgångar väntar. Vi accepterar inte detta slöseri. Regeringens tre månader långa aktivitetsförbud för arbetslösa unga ska tas bort. Vi vill istället genomföra en Rivstart för unga. Aktivitet ska gälla från första dagen i arbetslöshet. Vi vill införa Ungdomsavdrag som ger jobb åt unga. Vi tar bort arbetsgivaravgiften för den som anställer en ung arbetslös och den som erbjuder en praktik- eller traineeplats får motsvarande avdrag.

Framtidstro i företagen. Vi vill ta vara på svenska framgångar och stimulera nya. Vi vill föra en strategisk politik för framtidens jobb och tillväxtföretag. Det är hög tid för dialog och samverkan för att Sverige ska ligga i topp. För att stärka exportindustrin vill vi genomföra innovationsprogram i samverkan mellan näringsliv och parter. Vi vill sänka skatten för småföretag med 6 miljarder, och inrätta en riskkapitalfond för att stimulera nyföretagande inom högteknologisk industri, kunskapsintensiv tjänstesektor och ny miljöteknik samt införa forsknings- och riskkapitalavdrag. Tryggheten för entreprenörer ska öka och det ska bli lättare att växla mellan anställning och företagande. En procent av Sveriges BNP ska investeras i forskning varje år.

Ordning och reda på arbetsmarknaden. Målet är färre otrygga jobb och fler fasta anställningar. Heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet. Vi vill se ett mindre stressigt arbetsliv som utvecklar istället för att slita ut. Det är oacceptabelt att människor utnyttjas till usla löner och villkor. Vi vill stärka det förebyggande arbetsmiljöarbetet och arbetslivsforskningen. Vi vill riva upp regeringens Lavallag. Svenska kollektivavtal ska kunna tillämpas fullt ut även på utländska företag som verkar i Sverige. Alla arbetstagare ska behandlas lika, oavsett om de kommer från Ronneby, Riga eller Rotterdam.

2. MER UTBILDNING

Vi vill skapa fler möjligheter att satsa framåt, utbilda sig, forska eller göra karriär – inte färre. Alla tjänar på att människor inte begränsas av bakgrund eller kön. Ju fler som får chansen att nå högre, desto bättre går det för Sverige. Utbildning är nyckeln till framtidens jobb och konkurrenskraft, men också till människors frihet att forma sina liv efter eget huvud. Det behövs ett kunskapslyft i Sverige. Utbildningsvalen har tvingats nedåt i åldrarna, och tidiga val har blivit svårare att ändra längre fram. På en snabbt föränderlig arbetsmarknad måste tillgången på återkommande utbildningsschanser vara stor. Utbildning av hög kvalitet, från förskola till forskning, är nyckeln till klassresor och nya möjligheter, det visar både forskningen och den svenska erfarenheten.

Socialdemokraterna väljer utbildning istället för sortering och stängda dörrar:

Investera i fler möjligheter till högre utbildning. Ett konkurrenskraftigt näringsliv som skapar jobb förutsätter utbildad arbetskraft. Vi vill bygga ut och höja kvaliteten i högskolan, och förbättra studenternas villkor med höjda studiemedel. Vårt mål är att hälften av varje årskull ska ha påbörjat högre studier innan de fyller 25 år. Talanger ska inte slösas bort. Därför ska krångliga antagningsregler göras om och snedrekryteringen brytas. Gymnasieskolan ska ge alla elever grundläggande behörighet till framtida studier. Det ska vara lätt att komplettera eller fylla på sina kunskaper. Vi vill skapa 44 000 fler platser inom vuxenutbildning, folkhögskola, högskola, yrkeshögskola och yrkesinriktad arbetsmarknadsutbildning. Vi vill inrätta en kompetensförsäkring som omfattar alla löntagare.

Skolans resultat ska bli bättre. Vi vill ge varje elev verkliga förutsättningar att nå sin fulla potential i skolan. Då måste klasserna bli mindre och de kompetenta lärarna fler. Vi vill öka lärartätheten till 9 lärare per 100 elever. Då blir det också möjligt att nå en högre kvalitet på undervisningen och att göra de särskilda insatser som krävs för att förbättra svenska skolresultat. Vårt mål är att Sverige ska ligga bland topp 10 i OECD:s Pisa-undersökning inom ämnena matematik, läsförståelse och naturvetenskap 2015. Vi vill att skolan ska ge skriftliga omdömen från årskurs ett och betyg från sjuan. Skolan ska präglas av en mångfald av möjligheter, inte av tidiga val som leder till återvändsgränder. Elever är olika och kräver olika mycket resurser. Därför vill vi skärpa reglerna så att skolans resurser fördelas efter behov. Skolor som inte följer kvalitetskraven ska kunna stängas.

En modern förskola. Grunden till det livslånga lärandet läggs i förskolan. Alla förskolor ska ha utbildad personal och följa läroplanen. Vi vill ha en modern förskola av hög kvalitet för alla barn – inte ett konservativt vårdnadsbidrag som stänger barn ute. Kommunerna behöver resurser för att ge alla barn, också barn till föräldralediga, rätt till 30 timmar per vecka i förskolan. Vi vill säkerställa syskonförturen i hela landet. Ett modernt arbetsliv kräver en modern barnomsorg som håller öppet när föräldrarna arbetar och som underlättar livspusslet.

Kultur och kulturskola. Vi vill minska de stora lokala skillnaderna i avgifter och tillgänglighet till musik- och kulturskolan, genom att införa maxtaxa. Vi vill att Sverige ska ha ett levande, fritt och obundet kulturliv. Det skapar möjligheter till framgångsrika konstnärer, artister och entreprenörer. Folkbildning ger stark demokrati och möjligheter till personlig utveckling vid sidan av den formella utbildningen. Sveriges kulturliv ska inte styras, men det ska stödjas! Vårt mål är att kulturbudgeten ska öka med en miljard 2011 – 2014.

3. BÄTTRE SJUKVÅRD OCH SKOLA

Vi vill att alla barn ska få den bästa undervisningen i skolan. Vi vill att alla som bor i Sverige ska få del av sjukvård av högsta kvalitet, som finns där när man behöver den och som man får del av efter behov. Vi vill investera för ett rikare liv för våra äldre, och ta bort den orättvisa pensionärsskatten. Det är inte möjligt att skapa en välfärd i världsklass genom att sänka skatterna på lånade pengar och säga upp personalen. Vi vill skapa fler jobb i sjukvård, skola och omsorg. Den svenska välfärden byggdes inte på en dag, men på tydliga visioner om gemensamt ansvar och alla människors lika värde. Men de senaste fyra åren har andra visioner satt sin prägel på lagar och regler. Nu uppstår gräddfiler i vården där de med privata försäkringar kan gå före, bolagens vilja väger tyngre än patientens eller elevens behov, och det har blivit tillåtet att sälja de stora sjukhusen. Vart syftar denna borgerliga politik? Vi lovar att säkerställa principen: sjukvård, skola och omsorg ska hålla högsta kvalitet, betalas gemensamt efter bärkraft, och ges till alla efter behov – aldrig efter andra sorterande principer.

Socialdemokraterna väljer bättre välfärd åt alla före fortsatta stora skattesänkningar:

Mer personal i vård och skola. Under det senaste året har skattesänkningarna lett till att antalet anställda i skola, sjukvård och omsorg minskat med 24 000 personer. Det försämrar välfärden. Vi vill istället investera för fler anställda i förskolan, mer lärare och vårdpersonal så att kvaliteten och tillgängligheten kan öka. Det prioriterar vi framför fortsatta stora skattesänkningar. Vi vill investera minst 12 miljarder kronor mer än regeringen i välfärden de närmaste två åren.

Högre livskvalitet för Sveriges äldre. Respekten för de generationer som byggde välfärdssamhället tycks idag som bortblåst. Det vill vi ändra på. Pension är inget bidrag. Vi kommer att avskaffa den orättvisa pensionärsskatten. Äldre ska ha rätt till fria hemtjänsttimmar utan att det krävs någon biståndsbedömning och de ska själva fritt förfoga över timmarna. De kan användas till städning, snöskottning eller att ta en promenad. Äldre par ska inte behöva flytta isär när någon av dem behöver särskilt boende.

Patienten först – inte vårdbolagen. Vi vill kvalitetssäkra sjukvården genom att införa en nationell certifiering. En vårdgivare ska uppfylla högt ställda krav på vård-

kvalitet och patientsäkerhet för att få del av skattemedel. För att öka tillgängligheten och effektivisera akutsjukvården vill vi införa hemsjukvårdsbilar för barnfamiljer och äldre. Vi vill också öka den andel av vårdpersonalens tid som går till patienterna. Skattepengar ska användas till vård av hög kvalitet till patienten, inte till vinster. Medborgare ska ha rätt att välja vård, men vårdbolagen ska inte kunna välja bort patienter. Vi vill avskaffa den tvångslag som ger företagen rätt att etablera sig där det är mest lönsamt, istället för där behoven är störst.

Inga gräddfiler i vården. Vi vill inte se en utveckling mot en sjukvård där de med privata försäkringar smiter förbi i gräddfilen. Gräddfiler för den som betalar extra ska inte få förekomma i svensk skattefinansierad sjukvård. Vi vill skydda skattebetalarnas pengar. De ska inte kunna slumpas bort och hamna i privata fickor genom avknoppning och utförsäljning. Vi vill att Sverige återtar en position som världsledande inom medicinsk forskning. Universitets- och regionsjukhusen garanterar inte bara patienter i hela Sverige en bra sammanhållen vård, de står också för adekvat utbildning och praktik åt sjukvårdens personal och den avancerade vården och forskningen. De ska inte säljas ut.

4. MINSKA KLYFTORNA

Vi vill leva i ett välfärdsland där vi delar på risker och möjligheter för att vi alla tjänar på det. Orättvisor löser inga problem. Jämlika samhällen är bättre samhällen att leva i för alla. Men just nu håller de allt större klyftorna på att förändra Sverige. En halv miljon människor har trängts ut ur a-kassan mitt i lågkonjunkturen. Cancersjuka och andra svårt sjuka hänvisas till socialkontoret. En ny stor grupp i utanförskap växer fram: de försäkringslösa. Barnfattigdomen har nästan fördubblats. I 80 procent av landets kommuner ökar socialbidragen. Skatterna sänks på lånade pengar. Den rikaste hundradelen av Sveriges befolkning har fått lika mycket i skattesänkningar som en fjärdedel av hela svenska folket har fått tillsammans. Män får mer än kvinnor. Skillnaderna ökar, både inom städerna och mellan stad och land. Brottsligheten skapar otrygghet. Rädslan ökar och därmed främlingsfientligheten.

Socialdemokraterna väljer sammanhållning istället för ett kallare Sverige:

Anständiga trygghetsförsäkringar. Vi vill höja taken i försäkringarna så att de allra flesta får ett verkligt inkomstskydd när det oväntade händer. Vi fortsätter arbetet för ett jämställt uttag av föräldraförsäkringen. Dagens snabbt föränderliga arbetsmarknad kräver en bra arbetslöshetsförsäkring som alla har råd med. Avgiften ska vara 80 kronor för alla. Stupstocken i sjukförsäkringen ska bort. Alla sjuka ska ha rätt till en individuell bedömning och rätt att arbeta efter sin förmåga.

Minska klyftorna. Skatterna ska uppmuntra till arbete och ge alla möjlighet att bidra till det gemensamma. Vi föreslår inga stora förändringar av skatten men de

mest välbeställda måste bidra mer. Fastighetsskatten ska bli rättvis. 99 procent av alla villor och radhus ska få sänkt eller oförändrad fastighetsskatt, och skatten på uppskov avskaffas så att friheten att byta bostad ökar. De allra dyraste villorna får höjd avgift. De med små inkomster som äger dyra hus skyddas.

Bryt utanförskapet. I fler än 80 procent av landets kommuner ökar socialbidragen. Att behöva söka ekonomiskt bistånd för sin försörjning är den tydligaste formen av utanförskap. Vårt delmål är att minska andelen som går på socialbidrag med en fjärdedel till år 2015, därefter ska den halveras. Vi vill höja flerbarnstilläggen, tilläggsbidraget för studenter med barn och underhållsstödet för ensamstående föräldrar. Vårt mål är att minska antalet barn som lever i familjer med socialbidrag med minst 50 000 till år 2015. Kampen mot fattigdom bland kvinnor ska intensifieras.

Brott ska bekämpas, liksom brottens orsaker. Jämlika samhällen har lägre brottslighet. Vi vill förbättra stödet till brottsoffer och skärpa straffen för sexualbrott och sexköp. Alla kommuner ska ha brottsförebyggande råd.

EN BÄTTRE VÄRLD ÄR MÖJLIG

Socialdemokraternas värderingar om frihet, jämlikhet och solidaritet för vi med oss också i vårt samarbete i EU, FN och med progressiva regeringar i världen. Där blir vi en stark röst för fred, folkrätt, mänskliga och fackliga rättigheter, jämställdhet, nedrustning, jobb och klimatansvar. Både klimatkrisen och finanskrisen visar att världen måste lämna övertron på marknaden – nu måste gemensamma politiska beslut tas som leder till en hållbar utveckling. Vi vill att Sverige ska vara en ledande kraft i det arbetet. En rättvis värld är möjlig, om vi samarbetar och tar vår del av ansvaret.

SVENSKA FOLKET STÅR VID SKILJEVÄGEN

Valets stora konflikt lyder: fler jobb eller fortsatt ökande klyftor. Socialdemokraterna väljer jobben. Vi väljer sammanhållning istället för klyftor. Vi vill byta färdriktning innan det är för sent. Nu vill vi börja skapa jobben och göra nya framgångar möjliga – för dig och för Sverige. Vårt mål är att Sverige ska vara ett möjligheternas land för alla.

Vi kan inte vänta! Kan du?

socialdemokraterna.se

Bli medlem direkt! SMSa S personnummer till 72105 (S ååmmddxxxx), kostnad 100kr.